

Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

Titulus II. Quærendus Deus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79369)

quadragesimam totam dandam lapsis ad penitentiam, ut se prepararent ad ultimum Pascha. Cornelius hic.

Jucundi sunt juniorum dies, spirituale animarum verum, & fidelissima tranquillitas animorum. S. Chrysostr. serm. de jejunio, & lectione Genesis.

Hodie dilectissimi sacrum Quadragesimæ tempus in gredimur, tempus militiæ Christianæ. S. Bernardus in capite jejunii.

Dicite fratres, quomodo nunc pugnetis: nam hoc tempus Quadragesimæ tempus est belli, & certaminis, cum diabolo. S. Thom. Vill. D. I. Quadr.

Silicet unumquemque vestrum, quasi quandam mercatorem in Quadragesima opibus coactis spiritualibus, velut in portum ad Sacrum Pascha venisse, multis comparatis eximii mercibus virtutis. B. Theodoretus Srudita l. 4.

Credibile est, quod Deus, qui tot bona largitus est nobis, in illis diebus modò gratiam abundantius effundat. Thom. Aqu. Dom. I. Quadrages.

Miscellanea.

Quadragesimam nolite pro nihilo habere: imitationem enim continet Dei conversationis. S. Ignatius M. ep. 5. ad Philippens.

Cum autem jejunatis &c. Matth. 6. 16. Cur Ecclesia cum hoc Evangelio primà die Quadragesimæ adjungit memoriàm mortis? & nostrorum malorum origo ex triplici radice pullulavit. 1. ex oblivione mortis. Gen. 3. 4. nequam moriemini. 2. ex gula. ib. 3. ex immoderatione oculorum: *vidit mulier, quod esset bonum. Volens Ecclesia origini malorum esticax adhibere remedium, oblivioni mortis opponit certam illius assentionem: pulvis es, & in pulverem reverteris.* Adam gulam antedoto jejunii excludit: *cum jejunatis.* Immoderationi oculorum opponit visus cautelam: *si oculus tuus fuerit simplex.* Sylveira hic q. 16.

Tota vita Christi erat Quadragesima: non comedebat, nisi semel in die. S. Vinc. Ferr. f. de SS. Sim. & Juda.

TITULUS II. QUÆRENDUS DEUS.

§. I.

Facile invenitur, promptus adest.

Exultavit, ut gigas, ad currendam viam. Pl. 18. 6. Non enim tardavit, sed cucurrit; clamans dictis, factis, morte, vitâ, descensu, ascensu: clamans, ut redeamus ad eum. Et discessit ab oculis, ut redeamus ad eum, & inveniamus eum. Abscessit enim; & ecce hic est. Noluit nobiscum diu esse; & non reliquit nos: illuc enim abscessit, unde nunquam recessit: quia Mundus per eum factus est, & in hoc Mundo erat. &c. S. August. l. 3. Conf. c. 10.

Quærite Dominum, & confirmamini. Pl. 104. 4. Jubet Propheta Dominum quærere; nec tempus assignat, quò id faciamus. Hic quando cum rege loquendum, horam prærequiramus, & tempus opportunum, ut cum illo res nostras pertractemus. Respondet Gregor. Niss. hom. 7. in Eccl. quod est tempus quærendi Dominum? breviter dico, & compendio, totâ vitâ. In hoc enim solo studii tempus, est totum studium. Did. Niss. ser. 6. Dom. 3. Quadr. §. 4.

Quæsierunt me &c. II. 65. 1. Ecce ego, ecce ego. Nota: claritatem nostram erga Deum vicissim Dei alacritatem, & beneficia, in nos provocare. Deus enim munificentissimus munificentiam se vinci non patitur; sed volentibus spontè occurrit, eorumque vora implet, imò superat. Hoc significat hæc iteratio: ecce ego, ecce ego. Cornelius hic.

Multum laboravi quærens te extra me: & tu habitas in me; si tamen ego desiderem te. S. August. solil. c. 31.

Quantò magis colligis animum tuum ad eum quærendum, tantò magis ipse compellatur à propria misericordia, atque benignitate, ut veniat ad te, & te refocillet. S. Macarius hom. 31.

Infans, licet nihil possit proficere, aut propriis pedibus accedere ad matrem nequeat; nihilominus evolvitur, clamat, & plorat, in quærens matrem. Erga quam summâ afficitur misericordiâ mater; & gaudet de infante quærente eam cum labore, & clamore, & cum non possit infans ad eam pervenire, nihilominus, ob multam pueri inquisitionem, ipsa mater abit ad illum, amore pueri capta. Et amplectitur, circumfovet, atque alimentum profert summa cum dilectione. Hoc ipsum benignus quoque Deus facit in anima ad eum accedente, & ejus desiderio detenta. Id. hom. 46.

§. II.

Quærendi Deum varia alia motiva.

In die tribulationis meæ Deum exquisivi manibus meis. Pl. 76. 3. S. Hieron. hic. ac si apertè dicat: filium perdidit; incensa est domus mea, ad mendicitatem veni. Non quæro illud, quod perdidit; sed Dominum quæro, si enim illum invenero, in isto invenero omnia.

In lectulo meo per noctes quæsi vi &c. Cant. 3. 1. quæsi infirma infirmè. *Surgam, & circumcibo civitatem,* totam creaturam universitatem. O anima mea, si sapienter, & diligenter, quæreres; hoc tribus signis attenderes. 1. lumen peteres, nè tenebris impedereris. Psal. 66. 1. *illuminet vultum suum super nos &c.* 2. scientes interrogares, ut ad inventendum expedereris. *Ubi est, qui natus est &c.* Matth. 2. 2. *Num, quem diligit anima mea, vidistis?* Cant. 3. 3. 3. in nullo, quod à requisito aliud est, sisteres; sed sine morâ transiens ad aliud oculos projiceres; donec tandem quæsitum invenires: ut illa, quæ inclinavit se, & videns in monumento etiam Angelos, nec alloquitur ipsos, nec diu intue-

intuetur; sed, respondens interrogantibus breviter, ab ipsis se avertit, & sequitur. Joan. 20. 14. S. Thom. Aqu. opusc. 16. de decem grad. amor. 2. gradu, in quo facit querere incessanter. Dulcissimus, & suavissimus somnus est, Christum querere. Id. hic.

Surgam, & circumibo civitatem. Cant. 3. 2. Ad hæc statim sponsus: *ne suscitetur, neque evigilare facietis dilectam.* v. 5. S. Thom. Aqu. si requirebat sponsum, quomodo quiescebat? quia dulcissimus &c.

Ubi est, qui natus est. Matth. 2. 1. Video Magos Ierosolymis, audiente tyranno, recens natum Judæorum regem impune prædicare. Cur tanquam authores rebellionis, non puniuntur? cur vel illis silentium non præcipitur? Quia confitentes Deum querebant. Osi nobis hæc esset cura, ut in omnibus Deum quaramus! quâ securitate, quò triumphò, per media mala incederemus Bæza. t. 1. l. 2. c. 8. §. 1.

Respondens autem Petrus, dixit: Domine, si tu es, jube me ad te venire. Matth. 14. 28. Non ait Petrus, veni ad me, ut voluit Mundani, quodd Deus eos quærat; sed ait, *jube me ad te venire.* Sylveira hic.

Primum est scientiæ studium, querere Deum; deinde honestatem vitæ cum innocentia opere. S. Isidorus l. 2. c. 1.

Quid cunctamur? relicta spe sæculi, conferre nos totos ad querendum Deum, & vitam beatam? S. August. Conf. l. 6. c. 11.

Ideo te ineffabili pietate quæsit, ut tu illum disceres, & desiderares, inquirere. S. Eucherius l. 6.

§. III.

Deus absconditus dulcius invenitur.

Ubi? In qua specie, querendus?

Quæsitum illum, & non inveni. Cant. 3. 2. 3. Abscondit se sponsus, cum quæritur; ut non inventus ardentius quærat. Et differtur quærens sponsa, ne inveniatur: ut tarditate suâ capaciorem reddita, multiplicius quandoque inveniatur, quodd quærebat. S. Gregor. mor. l. 5. c. 4.

Signoras te, o pulcherrima &c. Cant. 1. 7. Ideo quæris me absentem, & dicis, *ubi pascuis &c.* id est, quia ignoras te: nam, si te cognosceres, quæres me in te ipsa. Notandum est, quodd nominat Ecclesiam pulcherrimam: quia Deus querendus est in anima, ut anima est imago ejus. S. Thom. Aqu. hic. Circuire possum, Domine, cælum, & terram; nec te possum invenire, nisi in cruce. Ibi pascuis, ibi cubas in meridie. Et hoc est, quodd Propheta dicebat. Pl. 131. 7. *Adorabim⁹ in loco, ubi steterunt pedes ejus.* Sed ubi steterunt pedes illi beati, nisi in cruce confixi. S. Bonaventura l. 27. in Epiph.

In lectulo meo per noctem quæsit. &c. Cant. 3. 1. Anima, quæ Deum quærit, & ad Dei dilectionem, & cognitionem, plenius pertingere cupit; in lectulo hunc querere debet, id est, quiete mentis. Vacare enim debet, & quiescere ab occupatione, & inquietatione rerum terrenarum. *Per noctem &c.* id est, per adversa temptationum, & laborum; & in pugna virtutum, & vitiõ. Richardus à S. Vict. in Cant. 2. Elapsus erat dilectus super montes, quasi hinnulus vagus, & volitans: Scipsa ad se relapsa de montibus,

illis, in quibus mirabiliter illuminata erat, & illustrata visione dilectio. De montibus illis, ad convallem lacrymarum, ad lectulum doloris relapsa, & ad noctem de montibus luminosis. Quid nisi recedat ipsa, ubi sic recedit dilectus suus? Ipse enim sponsus suæ salutis, & illuminatio: ideo, recedente ipso, illa recedit ad lectulum infirmitatis, & ignorantia noctem. Gilbertus l. 1. in Cant. In circuitu ambulat; sed intus ambulat per vicus, & plateas civitatis. Sapientia enim in his viis se ostendit hilariter; & in plateis dat vocem suam. Id. l. 4. in Cant. Quid est in lectulo Deum querere, nisi eum velle cum vita suavi invenire. Non invenitur Deus in quiete mundana; sed in aspera poenitentia, S. Bonaventura l. 30. Dom infra Osi. Epiph.

Jesum quæritis &c. Marci 16. 6. Bene quæritis eum, quia quæritis Nazarenum, & crucifixum. Multi enim quærit Jesum tantum Nazarenum, id est, salutem floridam: volunt enim hic gaudere cum Mundo, & in futuro regnare cum Christo. Sed non invenitur Nazarenus sine crucifixõ. *Per multas tribulationes &c.* Act. 14. Hugo Card. hic.

Accipit eum in ulnas suas. Luc. 2. 28. Si quis egreditur è Mundo, si quis è carcere, vincitorum domo, dimittitur; ut ad regnandum vadat: sumat Jesum in manibus suis, & circumdet eum brachiis suis, totum habeat in sinu: & tunc exultans ire poterit, quodd desiderat. Origenes hom. 15. hic. *Quid quæritis viventem cum mortuis?* Luc. 24. 5. Querendæ enim res sunt suis locis. Christus ibi non erat, ubi eum scemina quærebant. Quærebant inter mortuos; erat inter vivos, quærebant in domo mortis; erat in domo vitæ: quærebant in sepulchro jacentem: cum quære debent in domo gloria triumphantem. Sic tu quære divitias, gloriam, gaudia: hic in Mundo non sunt. Barradius. t. 4. l. 8. c. 6.

Tulerunt Dominum meum. Joan. 20. 13. Non potuit amor tantus, Christo etiam moriente, mori. Fugientibus, & latentibus, viris, hoc est, Apostolis, mulier imperterrita, *stabat ad monumentum plorans.* Non habebat vivum; & tota super mortuum ardebat. - quodd plus de oculis, & manibus, auferebatur, eò ardentius animus insequeretur. Drogo Osi. l. de Sacr. Pass.

Inter corpora Deus querendus non est: ad querendum Deum ultra omne corpus eundem est. S. Bonaventura l. 18. de S. Joanne.

§. IV.

Deus quibus mediis querendus.

In lectulo meo per noctem quæsit. Cant. 3. 1. Non pedum passibus, sed desiderii, quæritur Deus. S. Bernardus l. 84. in Cant.

Ego vado, & quæretis me. Joan. 8. 21. Ille Christum non quærit, qui salutem animæ suæ per poenitentiam non quærit. *Querite Dominum, dum inveniri potest.* Qui misericordem Deum, dum tempus habet, non quærit, inveniet eum iratum. V. Beda hic.

Quem quæritis? - egosum. Joan. 18. 8. Veni, ait, desiderator bone; veni, & vide. Ego sum Jesus, quem quæris. Si ergo me quæris, sine omnia aliò abire. Thomas Kemp. Conc. 10. de Incarnat.

TI-